

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XXV.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' KEGTELMÉVEL

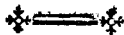
Indúlt BÉTSBÖL Pénteken 25. Mártziusban. 1796.

Bertók belé vesztett a' tsikba!

A' Brémai 'Sidó is belé vesztett a' lóba!

Az a' Frantzia Lo-kupetz, a' kiröl a' XVII-dik Merkurnak 237-dik lapján emlekezet vagyon, egy Brémai 'Sidó. Most ezeket beszéllek rolla: — A' Frantziákkal való contractussa olyan summát foglalt magába, hogy sok nagy Kereskedő Házak részesültek belőlle. Az egyezés úgy volt, hogy a' Frantziák kész pénzt fizetnek a' lovakért. Mikor fele-részit a' meg-igért lovaknak kézhez adta, és az árrok jután ment, a' Frantziák Assignátakat akartak neki adni; ő azokat el nem vehette. A' Frantziák

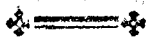
B b

mondgyák neki, hogy tsak szállítsa-el hát a' hátrá lévő fele részit is a' lovaknak, és akkor ki-fizetik. A' 'Sidó el-viteti a' lovakat jó reménsséggel. A' Frantziák vizgálni vállogatni kezdik, és többire mind hibásoknak mondgyák lenni, és mind vizsfa hányják — nem kell. Mit tsináljon a' fzegény 'Sidó? vizsfa a' lovakat nem vihette. Utoljára arra ajánlotta magát, hogy az első transporttér is el-vefzi az Afsignatát, tsak fogadgyák-el a' második transportot is. — Erre reá állottak a' Frantziák: de a' 'Sidó annyit kárt vallott, hogy még *Berlini* kereskedők is buktak-meg miatta.

* * *

Hát *Chotzimba* és *Benderré* imity tsináltak az *Oroszok*? Semmit se. *Chotzimba* benne járták, 's-el is mentek belölle betsülletesenn. Arra a' bebfzédre, a' mit erről a' mált poslána írtánk vólt, mai bebfzéd fzerént, ilyen történet adott alkalmatosságot: — Egy *Török* tizft által megy a' fzomszédba *Kaminiekbe*; ott excédál valamit; az *Oroszok* megfogják, 's-ott tarttyák vagy 4 nap; akkor haza bortsáttják betsüllettel. A' *Chotzimi Törökök* hasonlóval akartak fizetni. Egy *Orosz* tizft által megy hozzájok, és a' *Törökök*, a' nélkül hogy emez valamit vétett vólna, megfogják. Az *Oroszoknak* tudokra esik a' dolog; valami 400-zann lóra ülnek; *Chotzimba*, a' nélkül, hogy valaki elejekbe állott vólna, bé-lovagolnak; a' tizftet minden ellent-állás nélkül el-vefzik, 's-vele együtt betsülletesenn *Kaminiekbe* haza mennek. — Tsak ugyan benn jártak vólna tehát az *Oroszok* ez fzerént *Chotzimba*. — Így igazittya-meg egyik bebfzéd a' másikat.

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m.

A' *Batavus* Nemzeti Gyűlésnek elsőbb ülésai többnyire apróság dolgokkal, és egy-s-más elő-rendelés-kel tölték-el, 's-még az öfzfze-gyűlézett Kép-vise-lők' száma is, tsak 90-re szaporodott volt. Ezek-nek még semmi forma-ruhájok nintsen, és tsak olyan kaputokbann sereglettek-öfzfze, a' mellyeknek *Frack* a' neve. —

A' Frantziáknak a' Szövetséges *Belga* tartomanyokra való bé-szállásától fogva, a' 7 tartományok-közzül külön-külön mindenikbennn Provisorius Kép-vise-lők voltak. Ezek már most meg-szüntek, és *Adminisztratziók* állítódtak-fel helyekbe a' Frantziák' módgya szerént, azzal a' külömbséggel, hogy a' Frantziáknál Districtuális Adminisztratzióknak nevezték volt azokat, a' Belgák pedig most Provinciális Adminisztratzióknak nevezik, talám azért, hogy valami szin-t a' Tartományok között való külömbségnek, még fenn hagyni láttasauak. —

A' volt *Hollandia'* tartománya-beli Provisorius Kép-vise-lő Gyűlés, Mártz. 2-dikánn tette-bé maga hely-be a' Provinciális Adminisztratziót, melly után mind kettenn egyfersmind (in corpore) a' nemzeti Gyűlés' köfzöntésére mentek, a' hol *Petrus Paulus* mint Prases, a' Nemzeti Gyűlés' nevében bizonyofsá tette a' Provinciális Adminisztratziót a' fe-lől, hogy a' Nemzeti Gyűlés, a' Tartományok' magános foglalatófságaikba belé avatkozni nem fog. — Sőt még azt a' tiszteletet is mutatta a' Nemzeti Gyűlés' Prasesse, a' Hollandiai Gyűlés' Prases-séhez, hogy neki a' Prasesi fizékbe ajánlotta a' le-ülést, a' ki oda le-is ülván, maga az után az ötöt

oda késérő Hollándiai Kép-viselőknek is, a' le-ülés
beli tífztesféget ajánlotta. —

Ez nap egy Hirdetésbenn azt tétette közönséges-
sé a' Nemz. Gyűlés, hogy a' Nemzeti Gyűlés'
Præsesevé *Petrus Paulus*, a' 4 Secretariusokká pedig
de Sitter, *van-de-Kastele*, *van-Marie*, és *Valke-
naer* tétetődvn, az ő al-írásaik alatt ki-atadtándó ren-
deléseknek, mindenek engedelmeskedgyenek. — Az is
közönségesé tétetett, hogy a' kik valamelly írást a'
Nemzeti Gyűléshez küldenek, illyen *Titulus* alatt
küdgyék: — „A' *Batavus Nép'* képit viselő *Nem-
zeti Gyűléshez.* „

Mártzius' 3-dika, azzal a' Nemzeti innepnek ne-
veztetett *Processió*val tölttel, a' mellyet a' múlt leve-
lünkben le-irtunk. Ez dél előtti 10 orakor ágyu-
menydörgések és minden harangoknak zugása kö-
zött kezdötött, és dél utánni 4-kor végzödött-bé.

A' 4-dik Mártziusi ülése a' Nemz. Gyűlésnek
egy kevésé már kedvetlenebb vólt az előbbeniek-
nél. Az *Ámslerdami* ugy nevezett *Bátorságra-ügye-
lő Commisió*tól irások érkeztek a' Nemz. Gyűlés'
elibe, olyan panaszszal; hogy a' *Hollándus* Nem-
zetnek képit viselő Gyűlésnek tagjai között méltat-
lanok is volnának; hogy nevezetesenn a' Nemz.
Gyűlés' Præsese *Petrus Paulus* vólna annak az oka,
hogy a' Jó-remenség-tengerre-nyuló-hegyit az *Ang-
lusok* el-foglalták; 's-hogy *Petrus Paulus* most is
ollyan embereket projectált a' választatásra, a' kik
a' Napkeleti Kereskedést hibásonn adminisztrálták vólt.
— A' dolog felett nagy vetélkedés támadott. Né-

mellyek, minden meg-visgálás nélkül fére akarták azt vettetni, mint hamis vádat: mások ellenkezőt javasoltak. Némellyek úgy ítéltek, hogy meg kell a' Præsesi széktől fosztani *Petrus Paulust*: mások azt mondották, hogy azt nem kell tselekedni. Ő maga, mint a' kit a' vád illetett, már éppen azon is volt, hogy oda hagyja a' Præsesi széket, a' midönn végre azt a' határozást tette a' Gyülés, hogy azt tselekedni nem szükséges, hanem decretálodott, hogy formálja magát az egész Gyülés egy Commissióvá. A' nézők ezzel a' palotából ki-menvén, a' Gyülés Commissióvá változott. Itt a' voxok többsége által az a' végzés tétetődött, hogy egy különös Commissió neveztetődgyék-ki, a' melly haladék nélkül vegye vizsgálás alá a' dolgot, és a' Gyülés el se oszoljék addig, mig a' Commissiótól tudósítást nem veszen a' vádnak mi-vólta felöll. —

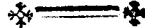
A' Commissió az utánn arról tudósította a' Gyülést, hogy azok a' papirosak, a' mellyek a' *Petrus Paulus* ellen való vádat magokba foglalják, a' mennyiben ötet illetik egészszenn fundamentom nélkül valók, egymásnak ellent-mondók, 's-egy szóval a' Nemzeti Gyülés által való meg-visgáltatásra egészszenn méltatlanok. — Ezzel meg-határozatott, hogy ez az egész vád minden hozzá tartozó papirosakkal együtt, a' *Hollandia*' tartománya-beli Adminiftratzió-nak adattafsék által, hogy az tegyen további végzést rolla.

A' Vádoló irások summája rövidenn ennyiböl áll: — Hazafi *Howing* azt a' jelentést teszi, hogy Hazafi *Bowens* azt mondotta légyen, hogy *Petrus*

57
4
Petrus gaz ember, mint-hogy az *Anglusoknak*, a' Jó-reménység-hegyine. el-foglalására alkalmatofsigot adott. *Bovens*. ezenn szavaiért az *Amsterdami Köz-jóra-ügyelő Commissió* kérdőre vonván, emez azt vallotta, hogy néki *Hágábann Reedlinghuis* adta ezt a' dolgot tudtára, a' ki egyfzersmind arra is ajánlotta magát, hogy ő a' Nemzeti Gyülés' elibe fogja terjeszteni szavainak fundamentomit. — Ezzel *Reedlinghuis* kérdőre vonatodván, azt felelte, hogy ő a' mit mondott, annak igaznak kell lenni, mert ő azt meg a' *Hollandia'* tartománya-beli *Provisorius Kép-viselő Gyülésnek* is, éppen mikor *Petrus Paulus* *Præses* vólt, elibe terjesztette, de semmi választ nem kapott, a' mellyből nem hozhat egyebet-ki, hanem, hogy *Petrus Paulus* el-sikkasztotta az ő panaszló levelit. —

A' Nemzeti gyülésbenn sokak fel-költeek *Petrus Paulus* mellett, és azt igyekeztek meg-mutatni, hogy az ellene indittatott vád, a' maga eredeti fundamentomira nézve, őtet éppen nem, hanem inkább a' vádolókat *Bovens* és *Reedlinghuist* érdekeli. — *Petrus Paulus* ettől az időtől fogva meg-betegülvén, Martz. 7-dikénn az egyik *Secretarius Kastele* választatott helyibe *interimális* *Præsésé*.

A' *Hágábann* lévő idegen *Ministerek*től némelly jelentések érkeztvén a' Nemzeti Gyülés' elibe, a' vólt a' kérdés: hogy már azokat közönségesen, és a' nézők' hallattára kell-e' fel-olvasni? A' végzés a' lett, hogy egy külső dolgokra ügyelő *Commissió*nak ki-neveztetődhetéséig, az e'-féle jelentések *provisorie* mennyenek a' *Secretariusok'* kezébe,

és ezek az olyan jelentéseket, a' mellyeknek szükséges-képpenn titokba maradni nem kell, olvassák-fel, és vegyék protocollumba.

A' *Hágában* lévő és a' 3-dik Mártziusi Nemzeti innepre meg-hivatott, 's-meg is jelent idegen Követek ezek voltak: Frantzia Követ *Noel*; Svéd Követ *Reuterschwerdt*; Dánus Követ Báró *Schubart*; Portugallus Követ Gavallér *d'Aronjo*; 's-végre *Ádám* az *Ámerikai* Követ.

A' *Lewardiából* meg-szaladott 28 Kép-viselők szeretnének a' magok előbbeni rangjokra visszafelé lépni. Egy jelentést küldöttek a' Nemzeti Gyűléshez, a' mellybenn visszafelé-tétettödeseket kérnek, és arra ajánlják magokat, hogy eddig való magok-viselettyekről számot adnak. — A' dolognak meg-visgáltatása Com-missióra bizattatott.

Admiral *Braak* közelébből úgy írt visszafelé a' tengerről, hogy úttjában 6 hadi *Ánglus* hajókat látott volna *Doggersbank* tájján, de mivel a' *Hollandus* hajók ennél sokkal nagyobb erővel vagynak, nem lehet vélni, hogy ütközetre kerüljön a' dolog. — (Későbbi levelekből olvassuk, hogy csak ugyan ütközetre fogott a' dolog még is kerülni.)

Meerné nevű aszfzony, a' ki a' 3-dik Mártziusi innep alkalmatofságával a' Szabadság' Isten-aszfzonyának képit viselte, terhes betegségbe esett. Mint Statua 6 óráig ülven a' triumphalis szekerenn, noha az oltárhoz a' mellyhez támaszkodott, egy kis kemenztétske is völt alkalmaztatva, még is erőssenn meg-hütötte magát, és abból kapta a' nyavaját. — A' Procefsiónak az emlekezetire egy emlekezetető pénz veretik, és azoknak osztatik-ki, a' kik magokat az innepelésbenn leg inkább meg-külömböztették.

A' *Hágai* fegyveres őrző sereg már most egészen a' Nemzeti Gyűléstől és ennek Præsésétől függ. A' Præsés adgya a' parolát és parantsolatot nekik, és az ő háza előtt ket katona strázsál tiszteféből.

A n g l i a.

Admirál *Christian* készül, hogy egy transzport hajós sereggel mennél előbb esmét útnak indulhafson *Ámerika* felé. Közelébről a' *Bath* vitéz Rendit nyerte ajándékba, mellybe a' 17-dik Februáriusi Udvarlás alkalmatofságával, a' Király maga öltöztette-fel.

Az a' hajós sereg, a' melly *Corck*bol az Irlándiai partok mellől közelébről 10 ezer fegyveresekkel az *Ámerikai* szigetek felé útnak indult volt, 400 transzport hajókból állott. Az ellenkező idők miatt a' kikötő-hellyben sokáig mulatni kéntelenítettvén, végre Fébr. 9-dikénnn kedvező szelek kezdettek fújni, mellyre nézve ekkor, néhány hadi hajóknak ortalma alatt útnak indult: hanem már 11-dikbenn a' *Christiánt*ol valaha tsak éreztetett szélveszek közzül a' leg keményebbek által meg-kapattatván, sok hajók mindgyár meg-romlottak, és el-széledtek. A' *Grampus* nevü 50 ágyus hadi hajó, a' mellyenn a' 30-dik Regiment, és egy *Miertle* nevü transzport hajó, mellyenn a' 37-dik Regiment, 's-még más Regiment-beli csoport is ült, özfze tördelődött árbotz-fákkal eveztek-be *Plymouthba*, azt a' hírt tévén magokról, hogy őket egy vastag köd szakasztotta-el a' többi hajóktól. — Egy más transzport hajórol bizonyos tudósítás érkezett, hogy a' rajta lévő minden katonákkal és tisztekkel együtt

a' tengerbe vészett. — Mások külömb-külobmb-féle kikötő-hellyekben próbálták ki-menteni magokat a' veszedelemből: de mind ezekről még bővebb és környülállásosabb tudósítások várattatnak.

A' 18-dik és 19-dik Fébruáriusi minden estveli és reggeli *Londoni* levelek erősítik, hogy az akkor múlt hétenn a' Frantzia Directoriumnak egy Küldöttye járt legyen ott, még pedig a' ki a' *Portlandi* Hertzegtől nyert volna pársust a' *Londonba* való bé-mehetésre. A' Frantzia Directoriumtól általa hozatott projectomok felett, sok napokig tanátskoztak az *Anglus* Ministerek, a' kik Fébruárus' 14-dikénn este, az után a' Parlamentomi vetélkedés utánn bocsátották *viszszá Párisba* a' Directorium' Küldöttyit, a' melly vetélkedésben a' *Grey*' békeféseges projectoma visszavetttetett, és a' háboru-folytatás meghatározatott. — Ha így vagynak ezek a' dolgok, kétség kívül a' *Párisi* levelek is fognak felölle emlekezni.

P o r t u g a l l i a.

„Ugy láttzik (igy írnak *Lisabonbol* Fébr. 1°-sô napján) mint-ha minden Elementumok özfize esküdtek volna ellenünk. Egy idötöl fogva, rettentöszélveszek és felleg-fzakadások vagynak nállunk. A' *Föld* is meg-szünés nélkül való mozgásbann vagyon. Januáriusnak 27-dikénn olly nagy rugáft vagy rendüléft tett a' föld, hogy ha még tsak egy ollyan rázkodást tett volna, egész városunk özfize-omlott volna. Szerentsétlenség ugyan még eddig semmi nem

történt, hanem félelemből még is sok emberek a' mezőkre vagy falukra vették magokat.

S p a n y o l O r f z á g.

A' *Madridi* levelek szerént *Estremadurá*bann is olyan nagy esők járnak, a' millyeneket nállunk felleg-fzakadásnak neveznek (Ez olyan eső, a' melly úgy esik, mint-ha tötenék), és az útakat egélfzenn el-rontották; *Badajoz* olyan, mint-ha fertővé (motsárrá) változott volna által. E' miatt az *Udvar'* úttya is késleltetődött, és még nem tudatik mikor indul-el *Sevilla* felé.

A' melly ajándékokat a' *Brasiliai* Printz a' *Spanyol Királyi* Familiának tagjai között ki-osztott, a' többek felett nevezetes közzülök az, a' mellyet a' *Pármai* Princznek adott, mint a' ki a' *Mineralogiai* és *Chimiai* esmerettséghöz, izléssel vagyon. Ez az ajándék egy olyan tiszta termés srany darab, a' melly a' *Brasilia* Bányákból ásatott, és 13 fontot nyom.

A' *Spanyol Királynak* Ján. 25-dikénn költ egy rendelése *Badajozból*, melly által a' *Spanyol* ország-bann lévő *Emigránsok*nak meg-parantsoltatott, hogy mindenünnen az ország' belső részeire takarodgyanak, és a' határ szélekhez 13, a' ki-kötő helyekhez pedig 7 mértföldeknél közelébb ne botsáttafsanak. — Ez a' rendelés azt mutattya, hogy a' *Spanyolok*nak az *Ánglusokkal* való háberujoktól tartani lehet. Né-melly közönséges levelek, már még a' múlt hé-tenn nem kételkedve irták, hogy a' *Spanyol* hajós sereg, kezd már nyilván dólgozni *Ánglia* ellen.

O l o f z Ó r f z á g.

A' Király' *Piemonti* seregei 20 ezer uj katonákból álló tsoporttal nevedékvén, Mártzius' közepén a' magok téli szállásai'ról fel-kelni készültek.

Az az *Ánglus* zsoldon lévő Emigráns sereg, a' melly *Német* országról *Orosz* országonn 's-nevezetesen a' Pápa' földgyin folytattya uttyát keresztül *Corsica* felé, 2500 emberekből áll. Az ő keresztül-takarodásáról egy küönös rendelés tétetett közönségsé a' Pápa' birodalmában, mellynek rövidenn ez a' foglalattya: — Az Emigrans tsoport 6 részre oszolva útzik, és a' Pápa' tizttyeitől 's-*Dragonys*saitól késértetik. Ezek Április' 5-dike és 15-dike között, *Ponato-di-Modena* mellett lépnek-bé rendre a' Pápa' földgyire, és *Civita-Vechiánál* ülnek esmét hasonló rendel egymás után hajókra. Ezenn utolsó városban, semmi meg-állapodás nem engedtetik a' tsoportoknak, és a' mig az előbbeni tsoport hajókra nem ült, addig a' következő a' városba bé nem bortsáttatik.

Romábann Mártz. 4-dikénn a' Tsászári templombann, sok Kárdinálisoknak és Pralátusoknak jelen létekbenn, a' Ts. Királyi fegyverekért való 3 napi könyörgések és áldások el-kezdődtek. —

A' Nápolyi hadi hajók is nagy szorgalmatofsággal készülnek.

F r a n t z i a O r f z á g.

Eddig *Párisban* 145 *Livra* volt a' marha-hus' fonttyának ki-szabott árra *Afsignatábann*; most 97 *Livrákra* szállítottódt-le. —

A' *Directorium* kérdést tett az *Öt-százak'* Tanáttsábann az iránt, hogy mi tévő legyen az ollyan tiztviselőkkal, a' kik az országban a' Királyságnak gyűlölése iránt való esküvést le nem akarták tenni?

— Arrol is jelentést tett ennek alkalmatosságával a Directorium, hogy *Parisban* most esmet rend kívül sok idegenek vagynak: pedig tapasztaltatott, hogy valamikor valamely támadás akart lenni, mindenkor akkorra gyűltek a' sok idegenek oda. — A' Tanáts Commissiót rendelt a' dolognak meg-visgálására, 's-állendő eszközök' javáslására. — Azt is decretálta továbbá a' Tanáts, hogy határozódgyék-meg: miként lehessenn azt a' Törvent bé-töltetni, a' melly azt parantvólja, hogy az Országból minden Rojálisfákat takarítsanak-ki? — Hogy a' Directorium az idege-
nekre olyan erőssenu ügyelni kezdett *Parisban*, erre az adott alkalmatóságot, a' mint némellyek írják, hogy a' *Stofflet*' inasza ki-vallotta — hogy *Parisban* 300 *Anglus Émissariusok* vólnának, a' kik ott zür-zavarok' terjelztésinn munkálódnak, 's-azért fizetést vesznek. — Tsudálatos változá! hogy leg hevesebb buz-gásu *Jakobinusok* 's *Roberspieri*ták, mint eszközök, *Anglia* által használtatnak. Ez az oka a' Klúbok' bé-zárattatásának, a' *Jakobinusok* ellen való ujj rende-léseknek és vadászatnak, 's-az idegenek üldözteté-sinek. —

U t o l s ó J e g y z é s e k.

A' 6-dik Mártziusi *Berlini* levelek jó kedvel ír-ják, hogy a' Frantzia országból oda érkezett hírek szerént, a' *Prussus Király*' szorgalmatoskodásai által, *Német* országnak *Ejzaki* részei esmét meg fogná-nak a' jövő táborozás alatt a haborus vészélyektől ké-méltetni — kétttség-kivül esmet egy *Demarcatzions-linea* által.

Az öreg Báro *Trenkröl* az a' hír futamodott-el, főt közönséges levelekben is olvashatni (de tsak mint hírt), hogy nem giljotinéroztatott vólna, a' mint 1794-benn halhatott vólt, hanem máig is élne. Erre azt jegyzik-meg némellyek, hogy a' *Moniteur*-ben ki-adatott giljotinéroztatott szemellyek' neve kö-zött lealább, nem látták az ő nevit.

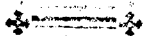
*Gen. Courtót*ot el-szökése után is meg-senten-tziázta tsak ugyan a' Hadi Commissió *Hagenaubann*. Meg-bizonyittatott ellene, hogy a' Fő vezértől irás-bann elibe adatott rendelést által hágtá, A' reá ki-

madatott sententzia az, hogy 3 honapi tömlöztet fzenvedjen, és a' Respublika' szolgálatyára alkalmatlan. —

'Pischegrü a' maga vezérlése alatt lévő főbb Generálisokkal a' napokbann hadi tanácsot tartott *Luxemburgban*; hanem a' tanácskozás' resultatumából még semmit nem hallhatni.

E r d é l y.

Hunyadvármegyéből, Mártz. 14-dikén. — „Miénemü dolog történt légyen Vidékünkben, méltó a' világ eleibe való terjesztésre; t. i. a' közelebb való Török háborubon, a' részünkről való Náfiroknak volt egy Kapitánnya *Dima Lontzos* nevü; a' ki most már mint Pensionatus Tiszt úgy él vala. Hanem a' tolvaj indulat belölle, mint a' szeg a' zsákból tsak ugyan ki ütötte magát; mert meg nem elégedvén jó fizetésével, gonoszra adta magát; egy felöl tolvajságra; más felöl *Hora* formájú közönséges prédalásra, és lárma indításra igyekezett. — A' mi az elsöt illeti, ezt tselekedte: még a' múlt Decem-berben minekelötte az Olá Ország és Erdély közt határos nagy havasokat, a' hó bé lepvén, járhatatlanná tette volna, ő néhányad magával, (de egy *Dinka* nevü tolvaj Pajtásának ekkori el hagyásával) bé üt Olá Országba, egy *Motro* nevü helységnek a' határán, az Erdöbe lévő Klastromra; és annak minden kintsét fel prédálta, fel rakta, 's-minekelötte haza indult volna, a' Remete Gvárdiánt *Egument* elé szollította, és kezét meg tsokolván ezt mondta: Atya! meg bostásf, mert néked ad még az Isten; de mi tsak így élünk: azonba áldj is meg már minket, hogy a' te' és a Klastromod' kintséhez szerentsénk legyön. Mit tud tenni a' szegény öreg Pap, elé vészti áldásait, 's-meg áldotta ezeket a' tolvajokat, vagy a' mint az Olá nyelven hathatosobban lehet ki-tenni (*bágozflovit*) — Már így megáldva haza felé indul *Dima Lontzos*, 's-az Erdélyi hataronn belüll, az ugy neveztetett *Silyba*, egy *Livadztel* nevü Falunak Olá Papjához menvén, azt a'

Templomba hívja; és velle, mind a' fel-prédáltatott *Egumen* Remetének, mind magának és tolvaj társainak neveket egy táblára, (melynek neve *Olá ny-lven Pomelnyik*) fel irattya. Az *Egumenét* azért, hogy tekintvén a' Pap a Táblára, mindenkor imádkozzék, hogy még adjon az Isten néki sok gazdagságot; a' maga' és tolvaj társai' nevét azért, hogy adjon az Isten szerezését nékie a' lopott kintshez, és e-mellett ezen bűneit is bocsátsa meg. — Ezzel bellyebb jövén haza felé, a' kintset el-rejtette; mely tselekedete ekkor titokban is maradt.

A' mi a' másodikat, t. i. Hora formájú fel támadásra, és prédálásra való igyekezetét illeti, ez az: ő mind az *Olá Orizági*, mind a' *Hátszegvidéki*, tolvaj pártátsaival, alattomban egyet értett volt, hogy tavasz felé egy bizonyos napon, egybe gyülekezvén a' havasoknak valamely titkos helyére, a' magok jó rendbe való fzedése után, egyfizersmind üssenek, *Hátszegvidéken* lakó *Mlgs Seilvási Bálint*, *Ttts Kenderesi József*, és *Bálint Ábrám*, *Vármegyénk* két *Tő Biro Uraira*; a' liket is fel prédálván, itt sok fegyvert kapnak, s onnan jól fel fegyverkezve, indullyanak olzván, közönséges tolvajkodások' uttyára és a' prédára. — Hogy pedig semmi leg kisebb gyanúság is hozzá ne férhesen, el-vonta magát *Hátszeg vidékiről* hejjebb, a' *Hunyadi Dominiumhoz*, a' vas bányák' fzen égetői közzé, dolgoznak bé állott; azért is, hogy ezeket az embereket is a' maga gonoliz indulatu pártjára vonhassa. — Azonban pedig egy verhenyös izinü forma zázfolt duggatott házánál, melyet a' mint ő és felesége mondja, a' *Török háborukor* 70 *Rf.* vett volt egy *Nikolaj Kapitány* nevütol, és az alatt vitézkedett akkor, 's-olzván mint pénze árra nálla maradott: de ez tsak kötemény; hanem azért tartotta kemény zár alatt, hogy majd ki ütven magát veszedelmes igyekezete, zázfolja alá gyűlyenek, tolvaj követői, 's-úgy folytassák olzván verengező uttyokat. — A' zázfolonak mind a' két oldalára, fekete két fejü Sas vagyon varva, és az *Erdélyi* tziemer,

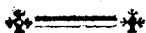

s-mánl a' két oldalán , ez az olá jegyekkel való rás:

M & 4 K ^wÄ
1789 n

mely jegyek jó értelemben is, rozsbais mit tegyenek; nem tudom. (Az első egy, és utolsó két betűk együvé véve, ezt teszik: — győzedelmes — est victor: a' más két figurát bajosabb meg-magyarázni.)

Mind ezek így lévén, mikor már *Dima Lontzos*, szemet-égető volna, az alatt *Dinka* Pajtásával, (a' ki nem volt ugyan az *Egumen* Klastroma fel prédálásán, de tudta *Dimának* ezen dolgát, 's-tudta a' közönséges veszedelemre való törekedését is) el mennek egy *Szilvás* nevű falába, 's-ott egy *Olának* egy jó ökröt el-lopják, 's-el is adják a' busát mint Mézfárosok. — De az árra olztásában keményen özszve vesznek, és így haragoson egy máttól el válnak. — *Dinka* tehát a' kedves Pajtás, el megyen alattomba csak szaporán, a' kárt vallott *Olához*, 's-azt mondja, hogy ha ad néki 30 Fr. ki kalátsollya, és kézbe adja a' tolvajt: de az *Olá* azt mondja: igen sokat kériz, hiszem az ökör sem ér annyit; *Dinka* is azt mondja: no ha nem adsz annyit, én sem kalátsolok senkit; 's-azzal el megyen az *Olától*. *Dima Lontzos* is, haragadván *Dinkára*, el megyen a' káros *Olához*, 's-azt mondja: ha adsz 15 Fr. ki kalátsolom a' tolvajt; a' káros *Olá* látván, hogy ez fél-annyit kér, mint a' másik, meg igéri, 's-meg is adja: a' mikor is *Dima* meg-mondja, hogy *Dinka* lopta-el, nyuzta meg, 's-árulta el az ökröt. — Az alatt *Dinka* is-meg gondolkodik, hogy igen sokat kért volt a' kalátsolásért, visszsa megyen a' káros *Olához*, 's-azt mondja: no ha adsz 15 Fr. meg mondom ki lopta el az ökrödet. Ekor a' káros *Olá* lármát üt, segítséget hív, 's-meg kötözi *Dinkát*,

mint már el-árultatott tolvajt; s-midön már tömlözt-re vinnék, a' határ szélin le-ülnek nyugodni; s'-mondja *Dinka*: botsáfsatok el, és ha meg is mondjátok ki. kalátsolt-ki engemet, mindjárt adok száz forintot. Kap a' szegény káros Olá a' pénzen, 's-rársai is; el botsáttják *Dinkát*; meg is mondják hogy *Dima* árulta-el; ő is forditya gyüszujét, ad nékiek 100 Fr., e" mellett a' ki-nyuzott ökör árrát is a' károsnak meg adja. — Ezen mérgeben *Dinka* megyen a' *Bári* Harmintzados *Szörtsei* Urhoz, el-árulja *Dimának*, mind a' Klastrom fel-verését, mind a' közönséges pufztításra való tzéllját: a' Harmintzados is szaporán hirt tézzen erről a' hová kellett; rendelés jő, 's-el-fogják *Dima Lontzost*, és mint Katona Jurisdiction alatt lévőt vizsik Hátszegre a' Kafzármába; ott őriztetik kemény strásán és vason. Mikor az Examennyiről ment fegyver közt a' Várdára, láttam magam is személlyesen Hátszegen; barna forma, nagy ember; a' tolvaj tekintet szin úgy néz ki minden mozdulásából. Most foly az examennye mixta Commiszió által. Nb. *Dinka* még azt is meg-mondotta, hogy a' Havason fenn tart *Dima*, egy *Petru Penetyija* nevü puska igazito Lakatost is; ezt is el fogták volt, 's-a' mint hoznák *Dévára* a' tömlöztbe, el-szalasztották az uton, 's-oda van; házánát ekkor nem kaptak egyebet, két igazítani való puskánál, és egy pistolynál; de az examennyibe Hátszegen meg-vallotta, hogy sok százat igazított-meg eddig elé, az ott szerte-szélllyel lakozóknak

A' nagyon harapodzó Pestis hirért, és valamely hirtelen esett halálért Hátszeg-vidékin, Borbatvizen két házat bé-tövisseltek vala; és már két hete, meg is visiterozta volt a' Vármegye Chirurgusza; nem ralálta ugyan valóságos Pestisnek, de még is nem szabadtotta fel őket, hanem még tovább is rekefz alatt hagyta vigyázásból.